

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

relser. Jeg tror, det ville være en hestekur, som ville kræve en betydelig arbejdsløshed gennem længere tid, samtidig med at bolig-nøden voksede.

De foreslåede ændringer vedrørende det private boligbyggeri har til hensigt at stimulere det private initiativ, og det kan der forsåvidt være grund til, fordi det private, både det støttede og det ustøttede byggeri, udgør en stadig mindre del af det samlede boligbyggeri. Risikoen ved at bygge, når huslejen i nybyggeriet nødvendigvis stadig bliver højere, føles for stor for de private, og der foreslås nu heroverfor bl. a., at det forretningsmæssige byggeri skal have de samme rentelepser som det sociale byggeri, således at forskellen i statstøtten til forretningsmæssigt og socialt byggeri ene ligger i den lavere lånegrænse for det førstnævnte. Den samfundsmæssige motivering herfor er, at konkurrencen mellem de to arter byggeri skulle føre til lavere byggeomkostninger, og at det private byggeri, hvor byggherren også på grund af den lavere lånegrænse løber en større risiko og derfor vil være mest direkte interesseret i at bygge billigst muligt, skulle have forholdsvis lave byggeomkostninger, således som det også er fremhævet af de to sidste ærede talere, og jeg vil mene, at en sådan konkurrence kan have virkning i den nævnte retning. Ganske vist synes den undersøgelse, som blev foretaget for et par år siden, ikke at vise nogen væsentlig forskel i byggeomkostningerne for forretningsmæssigt og socialt byggeri, men hvis der ikke havde været begge slags byggeri, var det dog muligt, at byggeomkostningerne havde været endnu højere.

Som situationen er nu med den næsten eksplosive stigning i byggeomkostningerne i de sidste år, kunne der derfor være meget, som taler for at give det forretningsmæssige byggeri de foreslåede rentelettelser, men jeg nærer dog nogen betænkelighed deroverfor, fordi der ikke er den samme klausul på den opsparing, som finder sted gennem prioritetsafdragene, som der er for socialt boligbyggeri, nemlig at den skal anvendes til boligformål.

Forslaget, om at lejen også under et lejemål, altså ikke kun ved genudlejning, skal kunne forhøjes, hvis ejendommens driftsudgifter gør det nødvendigt, forekommer

mig værd at overveje, og jeg lægger i den forbindelse stor vægt på, at kommunalbestyrelsernes afgørelser kan indankes for boligministeren, for det er jo en kendsgerning, at der gør sig store forskelligheder gældende mellem de skøn, de forskellige kommunalbestyrelser anlægger. Jeg tror, at en fjernelse af den gældende usikkerhed med hensyn til begrundede lejeforhøjelser vil kunne opmuntre til igangsættelse af noget nyt boligbyggeri.

Hvad angår forslaget om at indføre nye og simple låneformer for at fremelske et særligt byggeinitiativ, vil jeg allerførst takke ministeren, fordi han har taget den idé op, som er fremsat i det politiske boligudvalg af mit partis repræsentanter. Jeg vil også gerne takke det ærede medlem hr. Lorentzen og det ærede medlem hr. Thestrup, fordi de gav deres tilslutning til de ideer, der ligger i dette forslag. Der er en større eller mindre gruppe mennesker, som har opsparret en mindre kapital, som de gerne vil sætte i eget hus. De har ikke kapital nok til helt at klare byggeriet på egen hånd med de lave kredit- og hypotekforeningslån, der kan fås, og de ønsker ikke at gøre brug af den almindelige boligstøttelovgivning, fordi det er for omstændeligt, det tager for lang tid, inden de kan bygge, og de kan heller ikke i samme udstrækning som ellers bygge, som de selv lyster, naturligvis under fornøden hensyntagen til byggevedtægter o. lign.

Når jeg er tilhænger af forsøget med denne nye låneform, har det mange grunde. Der er for det første hensynet til denne særlige gruppe mennesker, som har sparet noget op. Jeg tror, det er en gruppe, som man i et samfund er tjent med at hjælpe. Dernæst er det en låneform, som ikke kræver megen administration — det er nævnt af nogle af de foregående ærede talere —, og en låneform, som er langt billigere for staten end lån efter de almindeligt gældende bestemmelser i boligstøttelovgivningen. Endvidere er det muligt, som det også allerede er fremhævet, at ombygningsstoppet forskellige steder, navnlig måske i adskillige landkommuner, vil medføre arbejdsløshed, hvis der ikke finder øget byggeri sted, og her vil forslaget utvivlsomt kunne give anledning til beskæftigelse for en del småhåndværkere, arkitekter og andre.

Det betydningsfuldeste ved denne låne-